

18 punkt porządku dziennego:

Sprawozdanie Komisji Gospodarki o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (druki nr 528 i 678).

Poseł Adam Gawęda:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister! Mam przyjemność przedstawić Wysokiej Izbie stanowisko Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość do projektu ustawy o zmianie ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego. Przedłożona ustawa zakłada realizację dwóch celów strategicznych. Po pierwsze, zapewni równe zasady korzystania z infrastruktury wykorzystywanej do przesyłu ropy do morskich terminali przeładunkowych ropy naftowej w tranzycie przez Polskę. Po drugie, zapewni realizację działań na rzecz bezpieczeństwa energetycznego kraju w ramach świadczenia usług w zakresie przesyłu i magazynowania ropy naftowej. Należy podkreślić, że osiągnięcie racjonalnego kompromisu między interesami użytkowników, których instalacje są przyłączone bezpośrednio m.in. do sieci, oraz klientów zlecających przesył ropy w tranzycie przez morskie terminale przeładunkowe jest bardzo trudne. Ta nowelizacja niejako wychodzi naprzeciw takim oczekiwaniom. Tym samym ustawa określi pewnego rodzaju balans interesu ekonomicznego zarządcy sieci, poprzez zwiększenie ilości tłoczeń ropy naftowej na wszystkich trasach, oraz interesu gospodarki Polski, poprzez podniesienie poziomu bezpieczeństwa ciągłości dostaw ropy naftowej.

Obecnie w Polsce za transport, przesył rurociągowy ropy naftowej odpowiedzialna jest spółka należąca w 100% do Skarbu Państwa - Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych "Przyjaźń" (PERN), która jako jedyny tego typu podmiot w Polsce świadczy na rzecz swoich kontrahentów usługę przesyłu ropy naftowej z wykorzystaniem posiadanej infrastruktury. Ponadto PERN odrębnie świadczy usługę magazynowania ropy naftowej, działając na rynku konkurencyjnym obok innych podmiotów, takich jak PKN Orlen czy OLPP spółka z o.o.

Z tych powodów projekt ten należy również postrzegać w kategoriach perspektywicznego spojrzenia na realizację projektu inwestycyjnego z udziałem Polski, obejmującego budowę korytarza transportowego ropy naftowej z basenu Morza Kaspijskiego.

Myślę, że o tym, jak strategicznie ważnym surowcem mineralnym jest ropa naftowa, nie muszę na tej sali nikogo przekonywać. Służy do produkcji paliw oraz wytwarzania innych produktów ropopochodnych, dlatego niezachwiane dostawy tego surowca są głównym elementem bezpieczeństwa energetycznego. Obecnie istniejąca sieć rurociągów PERN jest w stanie przesłać rocznie ok. 50 mln ton ropy naftowej na potrzeby swoich kontrahentów, z czego na potrzeby polskich rafinerii w skali roku przesyła ok. 20 mln ton.

Jak już wspomniałem, PERN realizuje głównie działalność przesyłową. Działalność magazynowa zaś opiera się na oddzielnych umowach na magazynowanie lub regulowana jest w aneksach do umów transportowych. Z usług magazynowych PERN korzystają rafinerie polskie, rafinerie niemieckie, klienci tranzytowi oraz Agencja Rezerw Materiałowych.

Dotychczas działalność w zakresie przesyłu i magazynowania operacyjnego ropy naftowej nie

była regulowana przepisami prawa, z wyjątkiem częściowej regulacji zawartej w ustawie z 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego.

Przedmiotem tej ustawy jest określenie zasad dostępu do systemu przesyłowego ropy naftowej, zawierania umów między operatorem systemu przesyłowego a użytkownikami systemu oraz funkcjonowania systemu przesyłowego ropy naftowej w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa. Ustawa definiuje też niektóre pojęcia, takie jak: operator systemu infrastruktury przesyłowej i magazynowej, użytkownik systemu przesyłowego oraz odbiorca końcowy. Nie będę tego przedstawiał, zostało to w tej ustawie dość precyzyjnie określone.

Ustawa wprowadza zasadę, która nakazuje operatorowi systemu przesyłowego oraz operatorom systemu magazynowego zapewnić wszystkim odbiorcom, producentom i handlowcom ropy naftowej dostęp do świadczonych usług przesyłania lub magazynowania ropy naftowej. Rozwiązanie będzie zatem sprzyjać konkurencji i przejrzystości decyzji podejmowanych przez uczestników rynku usług przesyłania i magazynowania ropy. Powinno to sprzyjać optymalnemu wykorzystaniu zdolności przesyłowej systemu rurociągowego.

W ustawie sprecyzowano obowiązki operatorów systemu infrastruktury przesyłowej i magazynowej, tworząc otwarty katalog spraw, za które są oni odpowiedzialni wobec organów władzy publicznej, jak również użytkowników systemu przesyłowego. Regulacja czyni operatorów istotnymi elementami systemu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa. W projekcie zakłada się, iż operator systemu infrastruktury przesyłowej i magazynowej będzie działał na przejrzystych i konkurencyjnych zasadach ustalonych w wydanym przez siebie, ale zatwierdzonym, co pragnę mocno podkreślić, przez ministra gospodarki i opublikowanym kodeksie sieci. Dlatego pozwolę sobie nie zgodzić się z przedmówcą, który tego tutaj niejako nie dostrzegął. Jest to rozwiązanie sprzyjające transparentności procedur oraz równości zasad udostępniania infrastruktury przesyłowej.

W celu przeciwdziałania sytuacjom zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego kraju operator systemu przesyłowego został wyposażony w instrumenty sprawnego reagowania. Najważniejszym instrumentem jest możliwość modyfikacji grafików tłoczeń, która pozwala na przekierowanie ropy naftowej do użytkownika końcowego zagrożonego przerwaniem dostaw. (Dzwonek)

Panie marszałku, jeszcze minutka i kończę.

Drugim instrumentem ochrony bezpieczeństwa energetycznego jest wprowadzenie możliwości samodzielnej zmiany przez operatora systemu grafików tłoczeń w celu dostosowania ich do wydanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki decyzji lub rozporządzeń o uwolnieniu zapasów.

Zmiany te zapewniają niedyskryminujący dostęp dla zainteresowanych podmiotów do sieci przesyłowej ropy naftowej w Polsce i uwolnienie w ten sposób rynku przesyłu oraz wprowadzają instrumenty reagowania przeciwkryzysowego. Regulacja przyczyni się więc do poprawy warunków wypełnienia zobowiązań międzynarodowych w zakresie bezpieczeństwa paliwowego.

Obecna trudna sytuacja, kryzys gospodarczy, jak również brak dobrych regulacji wręcz wymuszają wprowadzenie rozwiązań, które porządkują i regulują funkcjonowanie rynku przesyłu, dystrybucji i magazynowania ropy naftowej i gazu ziemnego, biorąc pod uwagę wszystkich uczestników, wszystkie podmioty, a jednocześnie precyzyjnie nakładają na nich obowiązki.

To bardzo ważna i potrzebna ustawa, dlatego wnoszę do Wysokiej Izby o jej akceptację. Dziękuję

bardzo, panie